

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Носової Ольги Володимирівни щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 1268 Цивільного кодексу України

м. К и ї в
16 грудня 2014 року
№ 100-у/2014

Справа № 2-88/2014

Конституційний Суд України у складі суддів:

Бауліна Юрія Васильовича – головуючого,
Бринцева Василя Дмитровича,
Вдовіченка Сергія Леонідовича – доповідача,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Саса Сергія Володимировича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Стецюка Петра Богдановича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шевчука Станіслава Володимировича,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Носової Ольги Володимирівни щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 1268 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс).

Заслухавши суддю-доповідача Вдовіченка С.Л. та дослідивши матеріали конституційного звернення, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Громадянка Носова О.В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень частини третьої статті 1268 Кодексу в аспекті питання, чи слід вважати „постійним проживанням разом із спадкодавцем реєстрацію спадкоємця на час відкриття спадщини у відповідному житлі, або фактичне сумісне проживання спадкодавця та спадкоємця у відповідному житлі на час відкриття спадщини і ведення ними спільного господарства“.

Необхідність в офіційному тлумаченні вказаних положень Кодексу автор клопотання обґрунтовує наявністю неоднакового їх застосування судами України, що призвело, як вважає Носова О.В., до порушення її права власності, гарантованого статтею 41 Конституції України.

До конституційного звернення долучено копії рішення Держинського районного суду міста Харкова від 26 жовтня 2011 року, ухвали апеляційного суду Харківської області від 28 грудня 2011 року, рішення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 27 червня 2012 року, ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 26 листопада 2012 року у справі, в якій Носова О.В. була стороною, та копії ухвал Верховного Суду України від 3 листопада 2010 року та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 24 січня 2011 року, від 12 березня 2012 року, від 3 квітня 2013 року.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Третьою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 9 грудня 2014 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить з такого.

2.1. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ в конституційному зверненні має зазначатися обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України

(пункт 4 частини другої статті 42); підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94).

Під неоднозначним застосуванням положень Конституції України або законів України слід розуміти різне застосування одних і тих же норм цих правових актів судами України, іншими органами державної влади за однакових юридично значимих обставин (Ухвала Конституційного Суду України від 12 травня 2010 року № 31-у/2010).

Аналіз конституційного звернення та доданих до нього судових рішень дає підстави для висновку, що положення частини третьої статті 1268 Кодексу, щодо яких автор клопотання просить дати офіційне тлумачення, були застосовані судами України за різних юридично значимих обставин.

У справі, в якій Носова О.В. є відповідачем, предметом судового розгляду було визнання недійсним заповіту та свідоцтва про право на спадщину, а також визнання права власності. В інших випадках суди розглядали справи щодо: визнання права власності на спадкове майно, встановлюючи факт своєчасності прийняття спадщини (ухвала Верховного Суду України від 3 листопада 2010 року); визначення додаткового строку для прийняття спадщини (ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 24 січня 2011 року); встановлення факту прийняття спадщини (ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 12 березня 2012 року).

Крім того, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ ухвалою від 3 квітня 2013 року, яку Носова О.В. долучила на підтвердження неоднозначного застосування положень частини третьої статті 1268 Кодексу, скасував рішення судів першої та апеляційної інстанції, а справу передав на новий розгляд. Конституційний Суд України виходить з того, що скасовані судові рішення не можуть братися до уваги для вирішення питання про неоднозначне застосування судами України окремих положень законів; врахування таких рішень

фактично призвело б до перевірки правильності та законності прийнятих рішень у конкретній справі.

Таким чином, Носова О.В. не дотримала вимог пункту 4 частини другої статті 42, статті 94 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 45 цього закону – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

2.2. Відповідно до пункту 2 частини першої статті 150 Конституції України до повноважень Конституційного Суду України належить офіційне тлумачення Конституції України та законів України.

Зміст конституційного звернення та поставлене у ньому питання дає підстави для висновку, що автор клопотання просить дати консультацію щодо правозастосування вказаної норми Кодексу стосовно відносин, які виникли при здійсненні права на спадкування. Проте надання консультацій чи роз'яснень з питань правозастосування не належить до повноважень Конституційного Суду України (Ухвала Конституційного Суду України від 31 березня 2010 року № 15-у/2010).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 150, 153 Конституції України, статтями 42, 45, 50, 94 Закону України „Про Конституційний Суд України“, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Носової Ольги Володимирівни щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 1268 Цивільного кодексу України на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом, та

непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному зверненні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ